

Inhoud
[Aerobe glycolyse](#)
[Anaerobe glycolyse](#)
[Glycogenolyse](#)
[Glycogen synthese](#)
[Cori-cyclus](#)

Aerobe glycolyse
aerobe glycolyse

Doel
NADH, vormen voor respiratoire keten

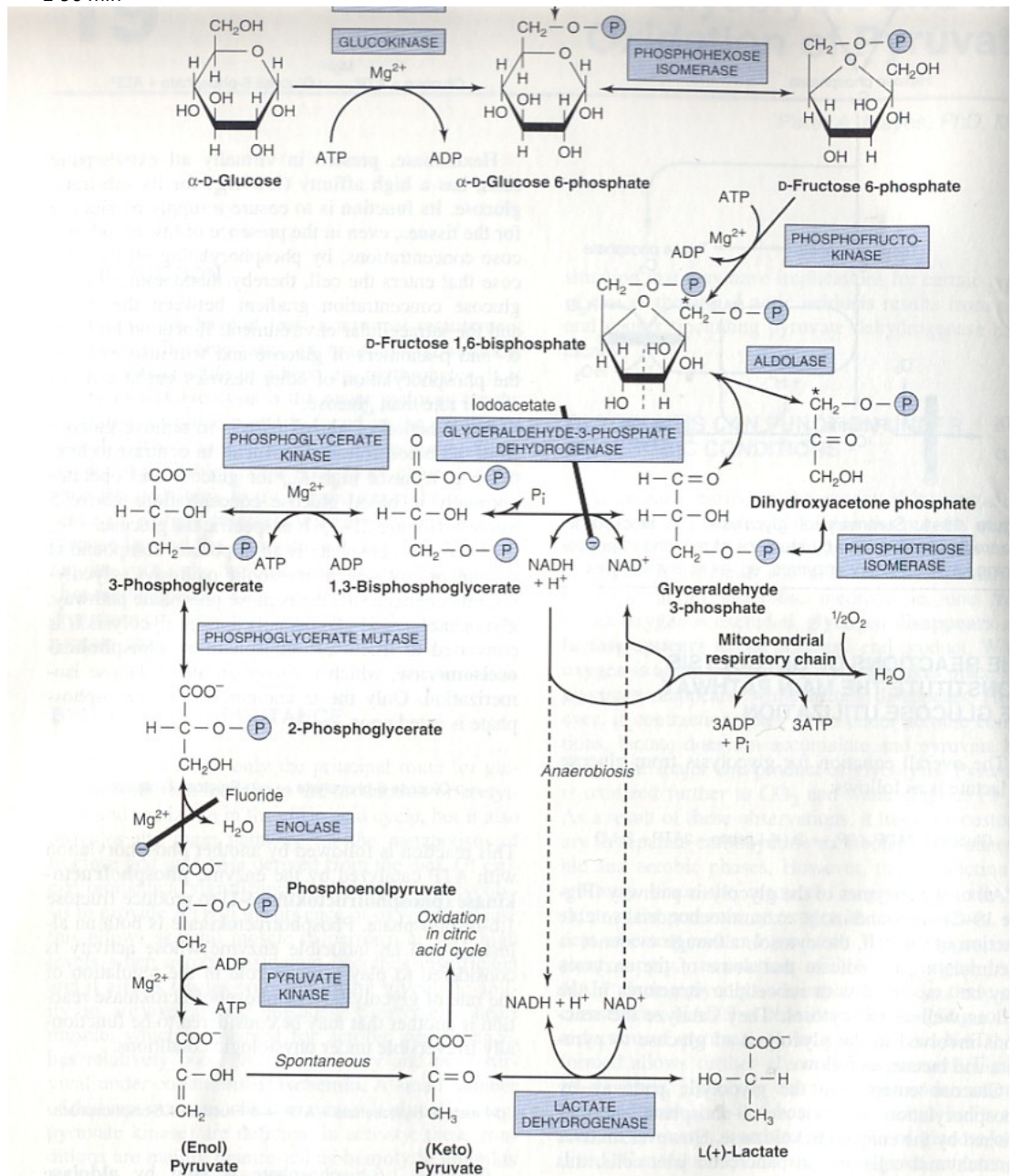
Voorwaarde
NAD⁺ moet beschikbaar zijn, NADH wordt omgezet in NAD⁺ in de respiratoire keten, dus O₂ nodig

Plaats
cytosol

Reactie
glucose → pyruvaat + 2 ATP

Energie
Kost 2 ATP, levert 4 ATP + 2 NADH (4 of 6 ATP afh van glycerol-fosfaat / malaat aspartaat shuttle systeem)

Duur
2-90 min

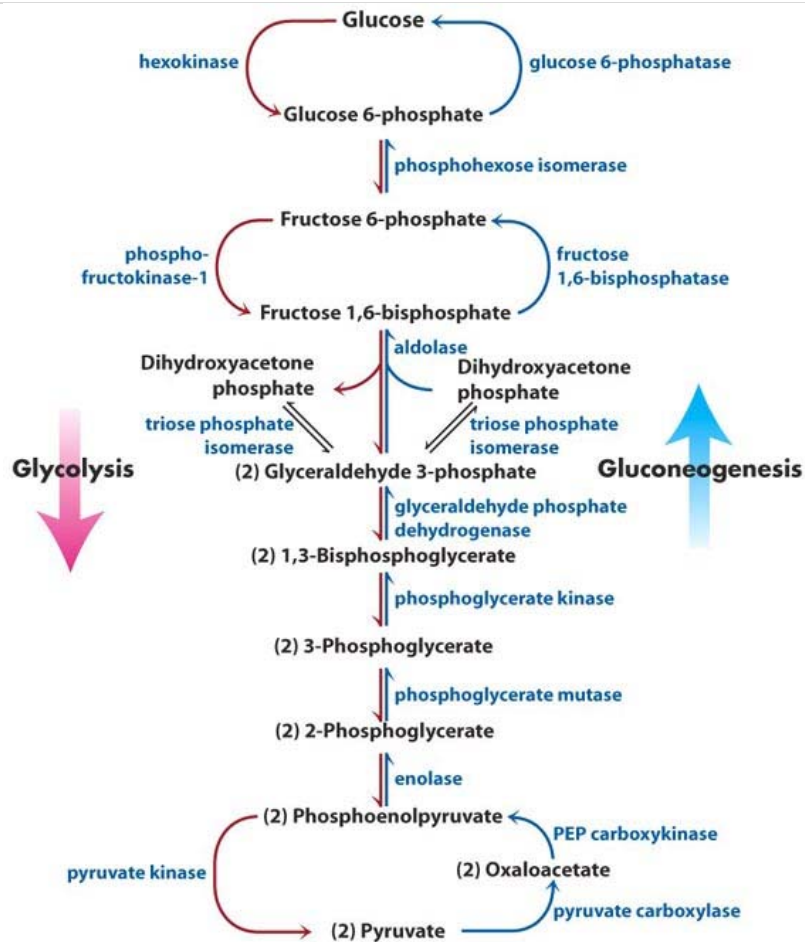

Figure 19-2. The pathway of glycolysis. ⊕, —PO₃²⁻; P_i, HOPO₃²⁻; ⊖, inhibition. At asterisk: Carbon atoms 1-3 of fructose bisphosphate form dihydroxyacetone phosphate, whereas carbons 4-6 form glyceraldehyde 3-phosphate. The "bis-" as in bisphosphate, indicates that the phosphate groups are separated, whereas diphosphate, as in adenosine diphosphate, indicates that they are joined.

mitochondrion

Zie Biologie dierkunde

Meyerhof regeling	<p>Ontdekte de glycolyse</p> <p>sleutelenzymen gefacilieerde diffusie GLUT 1 = basaal transport (zie endocrino DM) GLUT 4 = actief door insulien of inspanning (zie Endocrinologie diabetes)</p>
Anaerobe glycolyse Lactaat shuttling	<p>Doel lactaat wordt in de ene cel gevormd (anaërobe glycolyse) kan via bloed en diffusie naar een andere cel die het (aëroob) kan verbranden of er weer glucose of glycogeen van kan maken (Cori cyclus)</p>
LDH	<p>Definitie lactaat dehydrogenase zie Labo</p> <p>Isoformen LDH 1-2 = hart: lactaat → pyruvaat (→ glucose) LDH 4-5 = spier: (glucose →) pyruvaat → lactaat</p> <p>Trainingseffect zie Duursport fysiologie</p>
lactaat	<p>Definitie = het zout van melkzuur ($C_3H_6O_3$), spier produceert melkzuur dit dissocieert naar lactaat ($C_3H_5O_3^- + H^+$) 4/5 wordt met O_2 verbrand door hart en lever 1/5 terug naar glucose (Cori cyclus) → glycogeen</p> <p>Rust ook lactaat in spier en in RBC</p>
Anaerobe glycolyse	<p>Duur 30-120 sec</p> <p>Tijdstip Bij begin van elke inspanning voordat de aerobe glycolyse begint (duurt 45-90 sec voor hartdebiet is gestegen)</p> <p>voorwaarde NAD^+ moet beschikbaar zijn, kan niet via O_2 als dat er niet is, kan ook via pyruvaat → lactaat (hoewel dat geen energie oplevert, gaat de glycolyse wel door, lactaat kan immers snel diffunderen naar bloed en interstitiële ruimte)</p> <p>reactie glycogeen / glucose → 2 pyruvaat → 2 lactaat</p> <p>energie per mol gluc 2 mol ATP (+ 2 NADH, maar dat is niet als energie te gebruiken) 2 mol ATP per pyruvaat, maar er wordt 2 mol pyruvaat gevormd per mol glucose</p> <p>cave Vet is niet mogelijk al substraat</p> <p>locatie</p>

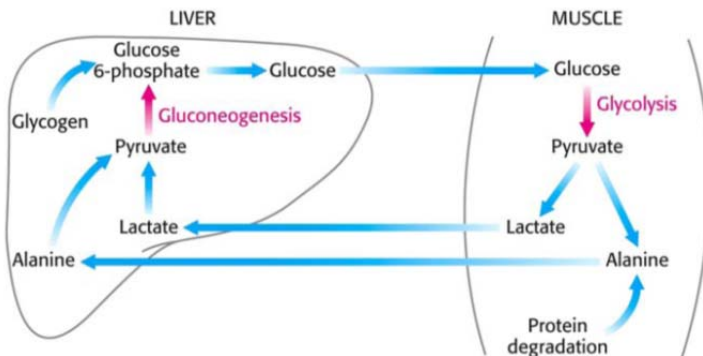
FBPase
Definitie
 Fructose 1,6 bifosfatase

Glycogenolyse
 Glycogenolyse lever

Reactie
 glycogeen → glycogeen + glucose + 3 ATP

Regeling
 glucagon en α_1 receptor (zie [Endocrino algemeen](#))

Enzymen
 glucokinase (spier gebruikt hexokinase)
 fosforylase a is snelheidsbepalend (fosforylase b = inactieve vorm)

Glycogenolyse spier

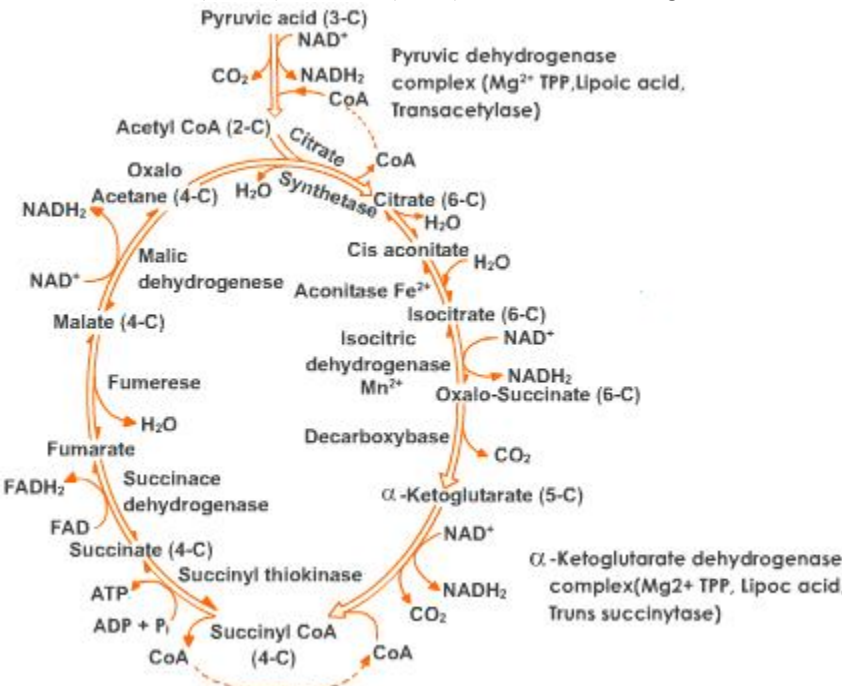
Reactie
 glycogeen → glycogeen + glucose + 3 ATP

Locatie
 cytosol

Regeling
 β_2 receptor (zie [Endocrino algemeen](#))

Enzymen
 hexokinase (spier gebruikt glucokinase)
 fosforylase a is snelheidsbepalend (fosforylase b = inactieve vorm)

Duur
 zie fysiologie energie

Lysosomale glycogeen afbraak	<p>Definitie een deel van het glycogeen wordt opgenomen door lysosomen en afgebroken door "zure maltase" tot glucose</p> <p>Regeling 18-20% van het glycogeen zit in de lysosomen, dit is een homeostatisch evenwicht</p>
Glycogeen synthese Glycogeen synthese	<p>snelheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • spier glycogeen : 20-48 uur (2-12% herstel per uur na inspanning), 80% in 6 uur (herstel meestal in 24 uur, supercompensatie (meer opstapelen dan voorheen na zware training, trainingseffect) duurt 2-3 dg • leverglycogeen: 12 uur • snel direct na inspanning • 3 uur na 2,5 gr/Kg KH voor inspanning = 11% toename <p>Factoren voeding tijdens herstel (zie Voeding algemeen)</p> <p>Regeling</p> <ul style="list-style-type: none"> • synthese snelheid omgekeerd evenredig met glycogeenconcentratie • insuline stimuleerd • catecholamines remmen <p>Glycogeen synthese meest optimaal vlak na duur/kracht inspanning</p> <ul style="list-style-type: none"> • insuline hoog, catecholamines laag • insuline gevoeligheid hoog, GLUT1/4 toename • glycogeen synthase activiteit toename (minder belangrijk dan GLUT4 effect) • snel hypoglycemie bij sporters na inspanning (hoge insuline sensitiviteit)
Cori-cyclus Cori cyclus	<p>Doel (lactaat →) pyruvaat → glucose (→ glycogeen) dus tijdens inspanning kan er toch glycogeen / glucose worden gevormd</p> <p>Voorwaarde O₂</p> <p>Plaats lever, nieren</p>
Citroenzuurcyclus Citroenzuurcyclus (Krebs)	<p>Doel NADH + FADH₂ productie voor respiratoire keten</p> <p>Substraat 2 acetyl-CoA (C₂ uit 1 glucose)</p> <p>Product 2 citraat (C₁) + CO₂</p> <p>Plaats mitochondrium</p> <p>Energie 2 ATP + 6 NADH (18 ATP) + 2 FADH₂ (4 ATP) = 24 ATP voor 1 mol glucose</p> <p>The diagram illustrates the Citric Acid Cycle (Krebs cycle) in a circular flow. It starts with Acetyl-CoA (2-C) combining with Oxaloacetate (4-C) to form Citrate (6-C), catalyzed by Citrate Synthetase. Citrate is then converted to Cis aconitate, then Isocitrate (6-C), and finally Oxalo-Succinate (6-C). Oxalo-Succinate is converted to α-Ketoglutarate (5-C) by a Decarboxybase, releasing CO₂. α-Ketoglutarate is converted to Succinyl CoA (4-C) by α-Ketoglutarate dehydrogenase complex, producing NADH and CO₂. Succinyl CoA is converted to Succinate (4-C) by Succinyl thiokinase, producing ATP from ADP + P_i. Succinate is converted to Fumarate by Succinate dehydrogenase, producing FADH₂ from FAD. Fumarate is converted to Malate (4-C) by Fumerase. Malate is converted to Oxaloacetate (4-C) by Malic dehydrogenase, producing NADH from NAD⁺. Oxaloacetate then combines with Acetyl-CoA to restart the cycle.</p>
Citraat synthase	<p>Functie acetaat (van Co-enzym A) en oxaloacetaat → citraat</p> <p>Locatie</p>

	mitochondrium
Pyruvaat dehydrogenase	<p>Definitie = stap voor Krebs, glycolyse levert 2 pyruvaat moleculen</p> <p>Reactie pyruvaat (C₃) → (pyruvaat DH) → acetyl-CoA (C₂ irreversibel) + CO₂</p> <p>Energie 2 NADH (6 ATP) x 2 (glycolyse levert 2 pyruvaat moleculen) DUS vet kan niet naar glucose</p>